
Κινηματογραφική
Γραφή: Αφήγηση και
Ύφος

---

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.) σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο «**Κινηματογραφική Γραφή: Αφήγηση και Ύφος**».

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: «**Κινηματογραφική Γραφή: Αφήγηση και Ύφος**», τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Κλασικά κινήματα και είδη όπως και σπουδαίοι σύγχρονοι σκηνοθέτες έχουν διαμορφώσει αφηγηματικές, αισθητικές και υφολογικές συμβάσεις που έχουν αφήσει το στίγμα τους στην ιστορία του κινηματογράφου.

Η μελέτη της χρονικής διάρθρωσης του αφηγηματικού κειμένου και της «ανάγνωσής» του, «σχεδιάζει» τα πορτραίτα των κυρίαρχων προτύπων της φιλικής «ιδιολέκτου» των δημιουργών της και παρέχει έγκυρα και εύγλωττα υποδείγματα σεναριακής γραφής και δόμησης του φιλικού σύμπαντος.

Δεδομένου ότι το φιλικό κείμενο, τόσο στο επίπεδο της μορφής όσο και του περιεχομένου, φέρει πλήθος σημειομένων που ξεπερνούν (ή διαπερνούν) την επιφανόμενη πλοκή, το πρόγραμμα επιχειρεί την προσέγγιση των νοηματικών και στιλιστικών μεταθέσεων της προοπτικής των κινηματογραφικών συνδηλώσεων που πραγματοποιούνται κατά τη μετατροπή των ρηματικών σημείων (σενάριο) σε κινηματογραφικά σημεία.

Από τον γερμανικό εξπρεσιονισμό και το σοβιετικό μοντάζ μέχρι την ειρωνεία των αδερφών Κοέν, την μεταφυσική του Λιντς και τις κωμικοτραγικές κρυφές συνδηλώσεις του Γούντι Άλεν,

στόχος του προγράμματος είναι η εξοικείωση με την αποκωδικοποίηση της κινηματογραφικής γραφής σε επίπεδο δόμησης αισθητικών και εννοιολογικών σημαινόντων, όσο και η πρόσληψή τους από τον θεατή.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε επαγγελματίες του κινηματογράφου (σεναριογράφους, σκηνοθέτες κ.α.) που θέλουν να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους πάνω σε ποικίλες συνιστώσες βασικών εργαλείων της τεχνικής και της τέχνης τους, σε σπουδαστές ή μελετητές του κινηματογράφου και άλλων παραστατικών τεχνών που θα επιθυμούσαν να εμβαθύνουν τη γνωριμία τους με κυρίαρχες συμβάσεις της γραμματικής και του συντακτικού της φιλικής γλώσσας αλλά και ευρύτερα του οπτικού πολιτισμού, καθώς και σε «υποψιασμένους» κινηματογράφους που θα ήθελαν να αποπειραθούν την συμμετοχή σε μια εμπειριστατωμένη μελέτη του αγαπημένου τους μέσου.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ **απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής**
- ▶ **απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία**

Λόγω του περιορισμένου αριθμού των θέσεων συμμετοχής, θα τηρηθούν αυστηρά τα παρακάτω κριτήρια επιλογής υποψηφίων.

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «*αυτονομία*», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική

βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να

προσκομίζει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **4 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1. Η ΈΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

Στόχος της διδακτικής ενότητας είναι η εξοικείωση των εκπαιδευομένων με τις χρονικές παραμέτρους της κινηματογραφικής αφήγησης. Οι έννοιες της μυθοπλασίας, της αφήγησης, της ιστορίας, της πλοκής υπόκεινται σε διαφορετικά χρονικά κριτήρια και η μεταξύ τους

σχέση αποτελεί ένα από τα πιο ενδιαφέροντα αλλά και περίπλοκα ζητήματα της φιλικής κατασκευής και αντίληψης. Επίκεντρο του προβληματισμού αποτελεί η διάκριση και κατανόηση των αφηγηματικών βαθμίδων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2. Η ΔΥΑΔΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΦΙΛΜΙΚΟΥ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΟΥ ΧΡΟΝΟΥ: ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΙΑ, ΔΙΑΔΟΧΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΙΤΙΟΤΗΤΑ

Στόχος της διδακτικής ενότητας είναι η εισαγωγή των εκπαιδευόμενων στην κατάτμηση της χρονικής κινηματογραφικής δομής, και συγκεκριμένα στην σειρά της παρουσίασης των γεγονότων της ιστορίας από την πλοκή. Στο επίκεντρο του προβληματισμού βρίσκεται το ζήτημα των αιτιακών σχέσεων που διατρέχουν ένα φιλικό κείμενο και η αλληλεπίδρασή τους με την ευθεία ή παραμορφωμένη χρονικότητά του, όπως και η διάκριση μεταξύ των διαφόρων τύπων χρονικών αλλοιώσεων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΙΣΟΧΡΟΝΙΕΣ

Στόχος της διδακτικής ενότητας είναι η μελέτη της δεύτερης παραμέτρου της χρονικής αφηγηματικής δομής, εκείνης της διάρκειας, καθώς και των επιπρόσθετων προβλημάτων που θέτει για την κατάσταση παρακολούθησης εξαιτίας του πολύ μετρήσιμου, στον κινηματογράφο, χρόνου προβολής. Γίνεται η διάκριση μεταξύ των διαφορετικών φαινομένων διάρκειας, καθώς και των αφηγηματικών όσο και δραματικών τους λειτουργιών. Οι συμβάσεις στη χρήση της κινηματογραφικής διάρκειας και ταχύτητας συνδέονται με την έννοια του κινηματογραφικού και μονταζικού ρυθμού.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4. ΕΦΕ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΑ ΜΟΤΙΒΑ

Στόχος της διδακτικής ενότητας είναι η μελέτη των φαινομένων επαναληπτικότητας. Στον κινηματογράφο ένας ενδιάμεσος τίτλος μπορεί να περιγράψει μια δράση, και στη συνέχεια να την βλέπουμε· ή μπορεί να παρουσιαστούν σκηνές που να παραπέμπουν, οπτικά ή ακουστικά, σε δράσεις που ήδη έχουν ολοκληρωθεί. Τέτοιες επαναλήψεις ενισχύουν υποθέσεις και συμπεράσματα σχετικά με τις πληροφορίες της ιστορίας. Οι δυνατότητες του πλεονασμού σε κάθε αφήγηση έχουν μελετηθεί διεξοδικά και επιδιώκεται εδώ η κατάταξή τους σε κατηγορίες, καθώς και η ανάλυση των δραματικών τους επιπτώσεων για την πλοκή. Μελετάται επίσης η έννοια της παραμετρικής αφήγησης στη σχέση της με επαναληπτικά μοτίβα.

ΜΕΓΑΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ ΕΞΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΚΟΣ ΙΜΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΣ

Στόχος της διδακτικής ενότητας είναι μελέτη και ανάλυση των δύο μεγάλων κινημάτων που διαμόρφωσαν την έννοια και την αισθητική του υποκειμενικού κινηματογράφου: του γερμανικού εξπρεσιονισμού και του γαλλικού ιμπρεσιονισμού. Στο επίκεντρο της συζήτησης, πέρα από την ιδιαίτερη γραφή και το ύφος τους, βρίσκεται η σχέση του πρώτου με τη ρομαντική λογοτεχνία και του δεύτερου με τον ιμπρεσιονισμό στα εικαστικά αλλά και με τη φύση της ζωγραφικής εξεικόνισης εν γένει.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΣΟΒΙΕΤΙΚΟ ΜΟΝΤΑΖ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΠΟΙΗΣΗ

Στόχος της διδακτικής ενότητας είναι η μελέτη και ανάλυση της ιδιαίτερης αισθητικής και πρακτικής των κινηματογραφιστών της σοβιετικής σχολής που συνίσταται κυρίως στη χρήση του διαλεκτικού μοντάζ για πολιτικές, προπαγανδιστικές σκοπιμότητες. Στο επίκεντρο του προβληματισμού τοποθετείται ένα είδος σινε-ποιητικής ή ρητορικής η οποία, με τα θεωρητικά της ερείσματα στις αρχές του ιστορικού υλισμού, επιδιώκει τη γαλούχηση ενός ενεργητικού, κριτικού θεατή και την απόρριψη της κινηματογραφικής «ηδονοβλεψίας», πρωτίστως μέσω του μπρεχτικού εφέ της αποστασιοποίησης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΙΤΑΛΙΚΟΣ ΝΕΟΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Η ενότητα έχει στόχο τη μελέτη του κινήματος του ιταλικού νεορεαλισμού που συνεισέφερε στον κινηματογράφο μια μορφή γραφής, άρθρωσης και αισθητικής η οποία διέπεται από μια νέα αντίληψη του νατουραλισμού ως διάφανη και αδιαμεσολάβητη καταγραφή της τετριμμένης καθημερινότητας. Αναλύεται επίσης το ύφος και οι τεχνικές των επιγόνων του κινήματος που προχώρησαν προς την εσωτερίκευση της νεορεαλιστικής προοπτικής προς την κατεύθυνση κυρίως μιας διαφορετικής αντίληψης για τον αναπαριστάμενο (ή εγγενή) χρόνο της φιλικής εικόνας καθώς και της έγχρονης ανθρώπινης εμπειρίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4. ΓΑΛΛΙΚΗ NOUVELLE VAGUE ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ

Στόχος της διδακτικής ενότητας είναι η μελέτη της πρωτοποριακής γραφής του γαλλικού νέου κύματος, ενός κινήματος που άλλαξε ριζικά την έννοια της φιλικής γλώσσας, καταργώντας

την αφηγηματική πλοκή στα πρότυπα της αριστοτελικής δομής και συστήνοντας στον κινηματογράφο τις παραμέτρους της καταγραφής του τυχαίου και του, φαινομενικά, κενού σημασίας. Στο επίκεντρο της συζήτησης τοποθετείται επίσης το ζήτημα της θεώρησης της συγκεκριμένης αισθητικής ως καλλιτεχνικό «σύμπτωμα» του μεταπολεμικού ανθρώπου.

ΤΟ ΣΚΗΝΟΘΕΤΙΚΟ ΎΦΟΣ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ ΣΚΗΝΟΘΕΤΩΝ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1. Ο ΑΠΟΚΟΣΜΟΣ ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ ΤΟΥ DAVID LYNCH

Επηρεασμένος από θεωρητικά πεδία, όπως την ψυχανάλυση (ερμηνεία των ονείρων) και τη μεταφυσική, και δανειζόμενος συμβάσεις της ταινίας περιπλάνησης (road movie), ο Λιντς δημιουργεί ένα αυστηρά ιδιοσυγκρασιακό ύφος που διατρέχει όλο το έργο του. Στόχο της διδακτικής ενότητας αποτελεί το εγχείρημα της ανάγνωσης του απόκοσμου, γοθτικού φιλικού του σύμπαντος, της δαιδαλώδους πλοκής των ταινιών του, όπως και του παλίμψηστου της αφηγηματικής τους δομής.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2. Ο ΜΕΤΑΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ JIM JARMUSCH ΚΑΙ Η «ΕΞΑΛΕΙΨΗ» ΤΗΣ ΠΛΟΚΗΣ

Στόχο της ενότητας αποτελεί η μελέτη του αφηγηματικού μινιμαλισμού του Τζάρμους που χαρακτηρίζεται από την ώθηση της δραματικότητας της πλοκής στα όρια του μηδενός. Στο επίκεντρο της συζήτησης τίθεται η κινηματογραφική του αισθητική που συνίσταται κυρίως στην υιοθέτηση ιδιαίτερα νωχελικών ρυθμών για την διάφανη, ωστόσο ελάχιστα επικοινωνήσιμη απόδοση της τετριμμένης αλλά και ανερμήνευτης καθημερινότητας που ακροβατεί μεταξύ αλλόκοτου και κοινότοπου.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΑΔΕΡΦΟΙ ΚΟΕΝ ΚΑΙ ΕΙΡΩΝΕΙΑ

Πειραματιζόμενοι με όλα σχεδόν τα κλασικά κινηματογραφικά είδη, με ιδιαίτερη επιτυχία, οι αδερφοί Κοέν διακρίνονται για τον διακριτικό και υπαινικτικό πολλές φορές σαρκασμό τους αλλά και τον σεβασμό με τον οποίο χειρίζονται το αφηγηματικό τους υλικό, τις ίδιες τις συμβάσεις του μέσου και τους μυθοπλαστικούς χαρακτήρες. Η διδακτική ενότητα επιχειρεί την μελέτη και ερμηνευτική ανάλυση του συνεκτικού όσο και ετερογενούς έργου τους, που τους αναδεικνύει σε μάστορες της κινηματογραφικής τεχνικής.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4. ΤΑ ΎΟΡΙΑ ΚΩΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΡΑΓΙΚΟΥ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ WOODY ALLEN

Στόχο της ενότητας αποτελεί το έργο ενός πολύ σπουδαίου όσο και παραγωγικότατου «ολιστικού» σύγχρονου δημιουργού, κυρίως σε ό,τι σχετίζεται με το ιδιαίτερα αναγνωρίσιμο κωμικό-τραγικό του ύφος. Στον πυρήνα της εν λόγω μελέτης τοποθετείται η προσέγγιση των πάγιων, λίγο ως πολύ, θεματικών μοτίβων με τα οποία «μεταμφιέζει» τις υπαρξιακές του εμμονές, που σχετίζονται κυρίως με την αμφιθυμία του απέναντι στην αμερικανο-εβραϊκή του ταυτότητα, όσο και η αποκωδικοποίηση του πλήθους καμπαλιστικών συμβολισμών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5. ARONOFSKY ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΒΟΛΗ

Στην διδακτική ενότητα επιχειρείται η μελέτη και ανάλυση των φιλμικών παραμέτρων της ερεβώδους γραφής και αισθητικής του Ντάρεν Αρονόφσκι. Στον πυρήνα του προβληματισμού τοποθετείται η «ανάγνωση» του καφκικού του σύμπαντος που βρίθει κινηματογραφικών παραβολών πάνω στην ανθρώπινη κατάσταση με θεολογικές προεκτάσεις.

ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΧΟΛΙΓΟΥΝΤΙΑΝΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΤΟΥ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1. Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΟ WESTERN

Το γουέστερν συνιστά εκείνο από όλα τα κλασικά κινηματογραφικά είδη που σχετίζεται περισσότερο με την αμερικανική ιστορία, η οποία και αποτελεί την πηγή του αφηγηματικού και δραματικού του υλικού. Στόχο της ενότητας αποτελεί η μελέτη των ειδολογικών του συμβάσεων, των ιδεολογικών του μοτίβων, αλλά και της ουτοπικής του προσέγγισης στο όνειρο της «κατάκτησης της Δύσης».

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ ΚΑΙ FILM NOIR: ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΣΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΥΝΤΙΟ

Ένα από τα δημοφιλέστερα είδη, το αστυνομικό και το noir χαρακτηρίζονται από την διαχρονικότητα όσο και τη συνεκτικότητα των ειδολογικών και μυθοπλαστικών του συμβάσεων, ενώ η δημοτικότητα των ιστοριών τους δίχασε ιστορικούς και κριτικούς εξαιτίας της καταγωγής τους από υποτιμημένους τότε συγγραφείς. Η ενότητα επιχειρεί τη μελέτη της οπτικής, αφηγηματικής και αισθητικής τους φόρμας, τοποθετημένης στο ιστορικο-κοινωνικό συμφραζόμενο της εποχής της μεγάλης τους ακμής.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3. Η ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

Στόχο της ενότητας αποτελεί η προσέγγιση μιας από τις δημοφιλέστερες, όσο και αμφισβητούμενες, σύγχρονες θεωρίες για την αποκωδικοποίηση της φιλμικής αντίληψης, πρόσληψης και αφηγηματικότητας. Στο επίκεντρο της ανάλυσης τοποθετούνται οι βασικές «ενστάσεις» που προέβαλλε η εν λόγω ερμηνευτική προοπτική στα κύρια ερωτήματα που τέθηκαν από την ψυχαναλυτική θεωρία, που βλέπει τον κινηματογράφο ως μια φαντασματική λειτουργία η οποία βασίζεται στην κινητοποίηση πρωταρχικών αναγκών και ενστίκτων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4. ΟΙ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΑ ΔΗΜΟΦΙΛΗ ΕΙΔΗ

Η ενότητα επιχειρεί τη μελέτη των έμφυλων αναπαραστάσεων στα δημοφιλέστερα κλασικά είδη (film noir, γουέστερν, μελόδραμα), όπως αυτές δομούνται και κωδικοποιούνται από τον κυρίαρχο αφηγηματικό κινηματογράφο. Η προσέγγιση των μηχανισμών της κινηματογραφικής σαγήνης και ο τρόπος με τον οποίο αυτοί οι μηχανισμοί επεφύλαξαν λίγο ως πολύ τυποποιημένους, αλλά διαφορετικούς ανά είδος, ρόλους για την αρσενική και τη θηλυκή ταυτότητα τίθενται στο επίκεντρο της συζήτησης.